

Aan

SJPS

Deadline: 2-12-2025

Directoraat-Generaal
Volksgezondheid
Publieke Gezondheid
Team E

Ontworpen door

nota

(ter beslissing) Beantwoording Kamervragen GroenLinks-PvdA over het
voorkomen van massadonatie

Datum Document
17 november 2025

Kenmerk
4250238-1090265-PG

Bijlage(n)

1. Aanleiding

Kamerleden Slagt-Tichelman en Westerveld, beiden van de fractie GroenLinks-PvdA, hebben vragen gesteld over een artikel¹ over een inspectierapport² van de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) over de werkwijze van een fertiliteitskliniek en het voorkomen van massadonatie van zaadcellen.

2. Geadviseerd besluit

Geadviseerd wordt om akkoord te gaan met de verzending van de beantwoording van de Kamervragen aan de Tweede Kamer.

3. Kernpunten

In een IGJ-inspectierapport over een routinebezoek bij een fertiliteitskliniek in het kader van de Wet veiligheid en kwaliteit lichaamsmateriaal (Wvkl), heeft de inspectie onder meer vraagtekens geplaatst bij het gebruik van de term 'conceptiepartner' door de fertiliteitskliniek. Deze term komt niet voor in de Wet donorgegevens kunstmatige bevruchting (Wdkb). Uit gesprekken die met de kliniek zijn gevoerd, blijkt dat de kliniek de definitie conceptiepartner gebruikt voor een levensgezel. Het gaat hierbij om een behandeling met zaad van een man die als 'co-ouder' juridische rechten en plichten heeft naar het toekomstige kind, en die tevens betrokken is bij de opvoeding. Daarom is hier volgens de kliniek geen sprake van een 'donor' in de zin van de Wdkb. In de beantwoording sluit u zich aan bij deze conclusie.

Er worden verder vragen aan u gesteld over de wijze waarop donorgegevens worden geregistreerd, over het tegengaan van massadonatie, het sociaal welbevinden van donorkinderen met een groot verwantschapsnetwerk en de ondersteuning die voor hen beschikbaar is.

¹ AD.nl, 17 oktober 2025, 'Donorkinderen geschokt door nieuwe misstanden: kliniek omzeilt verplichte registratie spermadonoren'

² Eindrapport naar aanleiding van het inspectiebezoek aan het IVF-laboratorium van Stichting Medisch Centrum Kinderwens te Leiderdorp, op 27 mei 2025

4. Toelichting

a. Draagvlak politiek

Er is breed draagvlak voor de Wdkb en de recente wijziging per 1 april jl., waardoor het College donorgegevens kunstmatige bevruchting (Cdkb) centraal kan monitoren dat donorzaad van één man bij maximaal 12 vrouwen kan worden gebruikt. Overschrijdingen die voor de gewijzigde Wdkb hebben plaatsgevonden (bijv. van het eerdere advies van de beroepsgroep van maximaal 25 kinderen per donor), liggen politiek en maatschappelijk gevoelig. Evenals het feit dat het Cdkb alleen zicht heeft op de behandelingen die in een Nederlandse kliniek plaatsvinden, en niet op de behandelingen in het buitenland en op spermadonaties in de privésfeer.

b. Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie

Stichting Donorkind (SDK) pleit voor maatregelen zoals het verlagen van het maximaal aantal vrouwen per spermadonor. SDK uit via het gepubliceerde artikel hun zorgen over de werkwijze van de fertiliteitskliniek.

c. Arbeidsmarkteffecten zorg- en welzijnsveld

N.v.t.

d. Gevolgen administratieve lasten

N.v.t.

e. Financiële en personele gevolgen VWS en uitvoeringsorganisaties

N.v.t.

f. Juridische aspecten haalbaarheid

N.v.t.

g. Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)

De beantwoording van de Kamervragen is intern afgestemd met de directie WJZ. En, waar relevant, is afgestemd met het College donorgegevens kunstmatige bevruchting (Cdkb), Fiom, de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) en de betreffende fertiliteitskliniek.

h. Toezeggingen

U zegt toe de Kamer na het kerstreces te informeren over de opvolging van de aangenomen motie van het lid van Dijk (SGP) om massadonatie in woord en daad te ontmoedigen.

i. Fraudetoets

N.v.t.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Tot personen herleidbare gegevens zijn onleesbaar gemaakt vanwege de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.